

Friesland
Van Hall Larenstein
Diermanagement
Minor Wildlife management
Major Dier en Samenleving
Afstudeeropdracht BIJ12

DOEL WORKSHOP FAUNASCHADE BUITEN DE LANDBOUW

- Interview via menti
- Resultaten gebruiken voor het onderzoek
- Presentatie huidige resultaten
- Conclusie
- Vragen

FAUNASCHADE BUITEN DE LANDBOUW

“In hoeverre is een centraal registratiesysteem voor faunaschade buiten de landbouw van meerwaarde voor probleemhouders en hoe zou het registratiesysteem eruit moeten zien?”

- Betrokken organisaties
- Diersoorten en faunaschades
- Bestaande registratiesystemen
- Welke schades lenen zich voor registratie
- Doelen en eisen
- Uitdagingen en Knelpunten
- Draagvlak

BETROKKEN PROBLEEMHOUDERS

- Bevoegd gezag
- Directe probleemhouders
- Indirecte probleemhouders
- Coördinerende probleemhouders
- Adviserende probleemhouders
- Onderzoekende probleemhouders

DIERSOORTEN EN FAUNASCHADES

Diersoort	Faunaschade door	Schade aan	Directe gevolgen	Indirecte gevolgen	WB
Bever	Vraat, - nat en graafschade	Materiële schade- voertuigen Instortgevaar Verzwakking van waterkeringen en taluds Schade aan oevers en dijken Schade aan infrastructuur Schade aan landbouwgronden Ecologische schade Graafschades - holen, gangen, kanaaltjes en burchten, ondergraving van dijken wegen en (spoor)wegtaluds Natschade - overstromingen van dammen, vernatting landbouwgrond, vernatting infrastructuur, verhoogde grondwaterstand, wateroverlast in stedelijke gebieden. Natuurwaarden- verandering waterkwaliteit, impact op visstand, verandering vegetatiestructuur Vraatschades - boomschors en bomen, bosbouwproducten Verslipping- ophoping zand en slib, verslipping van oevers van waterkeringen, verandering waterstroom en sedimentatie.	Verkeersveiligheid Overstromingen Instortingen Stilleggen wegen Beperkte vaarwegen Geen treinverkeer	Verlies van biodiversiteit Flora en Fauna Verstoring van ecosystemen Verlies waterkwaliteit Economische schade Verlies aquatische fauna Maatschappelijke kosten (mensen die niet kunnen reizen)	W1 W2 W3 W4
Das	Aanrijdingen- auto's en treinen Graafschades- holen, gangen en burchten, ondergraving van (spoor)wegtaluds	Materiële schade- voertuigen Instortgevaar Verzwakking van waterkeringen en taluds Schade aan oevers en dijken Schade aan infrastructuur Sportvelden en grafzerken Ecologische schade	Verkeersveiligheid Overstromingen Instortingen Stilleggen wegen Geen treinverkeer	Verlies van biodiversiteit Flora en Fauna Verstoring van ecosystemen Economische schade Maatschappelijke kosten (mensen die niet kunnen reizen)	W1 W3
Rivierkreeft	Graafschades- gangen en holen Concurrentie inheemse soorten	Verzwakking van waterkeringen Schade aan oever Schade aan infrastructuur Verdringing van inheemse soorten	Verstopping van waterwegen Schade aan infrastructuur Schade aan inheemse flora en fauna	Verlies van biodiversiteit, verstoring van ecosystemen	W1 W2 W3

REGISTRATIESYSTEMEN

Probleemhouder	Registratiesysteem	Diersoorten
Das en Boom	Monitoringsysteem	Verspreiding dassen, bijhouden verkeersslachtoffers
Faunabeheereenheid Limburg	Schaderegistratiesysteem Faunaregistratiesysteem	Alle diersoorten
Particulieren	Schaderegistratiesysteem Faunaregistratiesysteem	Alle diersoorten
ProRail	Internregistratiesysteem	Bever, dassen, konijnen, mol, muizen, steenmarter, vos, wild zijn, beverrat, muskusrat, rivierkreeft, ooievaar, kauw reptielen en vlermuizen.
Rijkswaterstaat (droog)	Internregistratiesysteem	Das en Bever
Rijkswaterstaat (nat)	Internregistratiesysteem per regio	Das en Bever
TenneT	Internregistratiesysteem	Zwarte kraai, boomvalk, torenvalk, slechtvalk, houtduif, buizerd, nijlgans, ooievaar, aalscholver, raaf en visarend.
Unie van Waterschappen	Internregistratiesysteem	Totale kosten per waterschap door schade van das, bever, beverratten, muskusratten, rivierkreeften
Waterschap Aa en Maas	Internregistratiesysteem	Bever, das, konijn, mol, muizen, vos, beverrat, muskusrat, rivierkreeft
Waterschap Rivierenland	Internregistratiesysteem	Bever, das, konijn, mol, muizen, vos, beverrat, muskusrat, rivierkreeft
Waterschap Zuid-Hollandse Delta	Internregistratiesysteem	Bever, das, konijn, mol, muizen, vos, beverrat, muskusrat, rivierkreeft
Zoogdiervereniging (Kenniscentrum bever)	Monitoring	Verspreiding bever

Diersoort	W1	W2	W3	W4	W5	Risico's	Omvang	Maatschappelijke gevolgen	Beschermingsregime	Opmerking
Ooievaar	-					+	+	+	+	overweging
Aalscholver	--					-	-	-	+	Niet
Buizerd	--					-	-	-	+	Niet
Boomvalk	--					-	-	-	+	Niet
Slechtvalk	--					-	-	-	+	Niet
Torenvalk	--					-	-	-	+	Niet
Visarend	--					-	-	-	+	Niet
Raaf	--					-	-	-	+	Niet
Brandgans	--	-	-			-	-	-	+	Niet
Grauwe gans	--	-	-			-	-	-	+	Niet
Grote canadese gans	--	-	-			-	-	-	+	Niet
Houtduif	-					-	-	-	+	Niet
Kauw	-					-	-	-	+	Niet
Kraai	-					+	-	+	+	Niet
Roek	-					-	-	-	+	Niet
Bever*	++	+	++	+		++	++	++	++	Landelijke registratie
Bruine rat			-		+	--	--	--	-	Niet
Damhert	+	-				-	+	-	+	Niet
Das	+		+			++	++	++	+	Landelijke registratie
Edelhert	+	-				-	-	+	+	Registratie verkeerslachtoffers
Konijn	--					-	-	--	+	Niet
Mol	--					-	-	--	+	Niet
Muizen	--					-	-	--	+	Niet
Ree	+	-				--	-	+	+	Niet
Steenmarter	-					-	-	-	+	Overweeg opzet protocol
Vos	-	+				--	-	--	+	Niet
Wild zwijn	+				-	-	-	+	+	Registratie verkeerslachtoffers
Wolf*	-					--	-	+	++	Registratie verkeerslachtoffers
Otter*				-		--	-	+	++	Registratie verkeerslachtoffers
Beverrat	--	++	+			-	-	--	-	Niet
Muskusrat		++	+			-	-	--	-	Niet
Nijlgans		+	+			-	-	--	-	Niet
Wasbeerhond		++				-	+	--	-	Niet
Wasbeer		++				-	+	--	-	Niet
Rivierkreeft	--	++	+			+	+	--	-	Niet

DOELEN EN EISEN

- **1. Onderbouwing van beleidsvorming en beheer**
- **2. Ondersteuning voor verantwoording**
- **3. Ondersteunen van monitoring**

- **Uniform en gebruiksvriendelijk**

UITDAGINGEN EN KNELPUNTEN

- 1. Ervoor zorgen dat de systemen daadwerkelijk worden gebruikt door alle betrokken partijen en dat deze op een uniforme wijze worden ingevuld.
- 2. Het samenbrengen van alle relevante organisaties en partijen
- 3. Wie gaat het financieren en beheren

DRAAGVLAK

- *“Wij zien graag de landelijke ontwikkelingen van waterschappen, maar blijven graag ons eigen registratiesysteem behouden”*
- *“Ons waterschap werkt in vier verschillende provincies, als we het op één manier doen, kan iedereen er gebruik van maken”*
 - *“Daar zijn wij groot voorstander van.”*
 - *“Positief, mits het systeem aansluit bij bestaande systemen”*
- *“Als je een landelijk beeld hebt, dan kun je ook zien waar je afwijkt van het landelijke. Welke regio's meer of minder aandacht vragen. Waar je maatwerk meer moet leveren.”*
- *“Het is relevanter voor probleemhouders met directe schade, voor ons zou het enkel positief zijn als het systeem een bijdrage toont aan effectiever beheer, maar niet als de bijdrage minimaal is”*
- *“Draagvlak moet er zijn, het moet provincies interesseren aangezien ook zij deze schades moeten betalen”*

CONCLUSIE

- “Een centraal registratiesysteem is alleen van meerwaarde voor probleemhouders als het zijn volledige functionaliteit van het doel behaald”.
 - Beleid en beheer
 - Verantwoording
- Uniformiteit en formeel